Kirjallinen asiantuntijalausunto Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Asia: **VNS 7/2020 vp Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta**

Kunnioittavasti pyydän lisäämään Valtioneuvoston selontekoon EU-politiikasta seuraavat huomioni:

Yleisesti Suomen EU-vaikuttaminen on ollut vähäistä ja toiminta EU:ssa hyvin myötäsukaista. Tämän suomettumista muistuttavan linjan olisi muututtava viimeistään nyt, EU:n lakattua noudattamasta edes perussopimuksiaan Korona-elpymisvälineen luomisen yhteydessä. Suomi nähdään EU:ssa lypsylehmänä ja kumileimasimena.

1. Määrittelemätön vihreä kasvu ja digitaalisuus

Selonteossa näyttää olevan suoranaisena pakkomielteenä epämääräinen, määrittelemätön vihreä kasvu ja digitaalisuus. Tämän ympärille kietoutuu kaikki.

Toinen yhtä sekava teema on viher- ja ilmastohysteria, joiden varaan suunnittelu vaikuttaa järjettömältä. Polkupyörä on kyllä hieno kulkuneuvo, mutta sen turviin ei kannata heittäytyä.

Euroopan komissio päättää miten Suomi ja muut EU-maat saavat elvyttää talouksiaan elpymisvälineen kautta. Tämäkin valta annettiin Suomelta EU:lle lähes ilman julkista keskustelua. Elpymisväline tuskin jää kertaluontoiseksi, vaikka hallitus niin uskottelemalla yrittää pelastaa nahkansa.

Vihreä siirtymä näyttää tarkoittavan Suomelle investointien siirtymistä ulkomaille. Maapallo ei siitä välttämättä viherry, mutta Suomi köyhtyy. Ilmastopolitiikan tulisi olla paljon tiukemmin teollisuuspolitiikan osa. Talous ei voi vielä pitkään aikaan olla ilmastoneutraalia, kyse on vain siitä missä päästöt synnytetään.

Kaiken digitalisoituminen unohtaa kasvavan osan EU:n väestöstä, vanhukset. Tästä yhteiskunnasta syrjäytyvästä ryhmästä ei juuri puhuta.

Huipputeknologian tutkimusta tulee tukea, kuitenkin terve järki edellä. Tämä selonteko karkaa välillä haihattelun tasolle.

2. Tieliikenteen sähköistäminen haihattelua

EU tulee kiristämään ilmasto- ja energiapolitiikkaansa lisää jo lähivuosina, riippumatta muiden globaalien päästäjien mukaantulosta.

Tieliikenteen sähköistämisessä suunnitelmat ovat utopistisia. Sähköautoihin siirtyminen aiheuttaisi kokonaisuutena valtaisat kustannukset aina suurista sähkövoimaloiden rakentamisesta alkaen, ja olisi joka tapauksessa vain lyhyt välivaihe. Akku ei keksimisestään lähtien ole juurikaan kehittynyt tehossaan. Polttomoottorille ei toistaiseksi ole todellista vaihtoehtoa.

Sisämarkkinaa jaetaan Etelä-Euroopan maiden ehdoilla. Espanjaan perustetaan elpymisvälineen avulla akkuklusteri. Suomen osaksi jäänee muiden maiden saastutuksen kompensointi kansallisvarantomme, Suomen metsien suojelemisena EU:n hiilinieluiksi.

Sähkönsiirtohinnat jatkavat hillitöntä nousuaan, kun muun muassa tuulivoiman kasvattaminen vaatii miljardien investointeja sähkönsiirtoon. Sähkönsiirtomaksulle olisi asetettava Suomessa sitova kattohinta.

Meriliikenteen osaltakin on tietysti järkevää pyrkiä vähentämään päästöjä, mutta laivat eivät kulje pyhällä hengellä. Vai siirrytäänkö purjelaivoihin?

3. Huoltovarmuus, tiedonvälityksen mullistuminen ja turha Yle-vero

Sähkö on vahvasti mukana myös tiedonsiirrossa ja yhteiskunnan kaikkinaisessa huoltovarmuudessa, terveydenhuollosta lähtien. Sähkön varastointiin, siirtoon ja tarvittavaan säätövoimaan on kiinnitettävä huomiota, erityisesti kriisitilanteisiin varautuen.

EU ei ole tähän mennessä lisännyt vaan ainoastaan nakertanut Suomen huoltovarmuutta.

Internetin tulo muutti kaiken tiedonvälityksen perusteellisesti. Seuraava askel on todennäköisesti vielä mullistavampi. Käsityskykymme ei riitä tajuamaan tekniikkaa, joka vielä on piirustuslaudalla – jos sielläkään - joten siihen on vaikea varautua. Tutkimus tällä saralla etenee varmasti, yksityistenkin tahojen toimesta.

Mahdollisen digiveron kanssa pitää olla tarkkana, ettei Suomi joudu tässäkin EU:n maksumieheksi.

Viestiliikenteeseen liittyen Yle-vero pitäisi poistaa. Suomi arvostelee autoritaarisina pidettyjä EU-maita valtapuolueiden pönkittämisestä, mutta ei näe malkaa omassa silmässään. Yle on liukunut, ehkä joskus vallinneesta puolueettomuudestaan, hallituksen punavihreäksi äänitorveksi. Ylen rahoitus valtion budjetista tulisi vähintään puolittaa. Se voisi auttaa Yleä pysymään asialinjalla ja keskittyä olennaiseen.

Siguatepequessa 6.4.2021

Teuvo Hakkarainen, Euroopan parlamentin jäsen